

Kommunale råd for funksjonshemmede

Om lag halvparten av kommunene og de fleste fylkeskommunene har på frivillig basis opprettet råd for funksjonshemmede, etter oppfordring fra Sosialdepartementet i rundskriv I-42/99. Innen funksjonshemmedes organisasjoner har det lenge vært et ønske om at rådene for funksjonshemmede skal lovfestes, slik tilfellet er for eldrerådene.

Ved behandlingen av St.meld.nr.40 (2002 – 2003) *Nedbygging av funksjonshemmedes barrierer* fattet Stortinget følgende vedtak:

”Stortinget ber Regjeringa kome attende til Stortinget med eit forslag om lovfesting av kommunal råd for menneske med nedsatt funksjonsevne i løpet av 2004.”

Det er på denne bakgrunn vedtatt en *”Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar eller fylkeskommunar for menneske med nedsatt funksjonsevne m.m.”* i Stortinget våren 2005. Det er utformet retningslinjer fra Arbeids- og sosialdepartementet som konkretiserer ulike sider ved lovforslaget.

Hovedpunktene i loven

Kommunene skal sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir sikret en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Med stor motstand fra funksjonshemmedes organisasjoner og de eldres organisasjoner åpner denne loven for at kommunene kan velge en ordning med felles råd for funksjonshemmede og eldre. Stortinget har likevel understreket at dette skal bare kunne gjøres unntaksvis, og det er viktig at kommune-FFO er på vakt slik at denne muligheten ikke misbrukes fra kommunens side. Stortinget er også av den oppfatning at i de tilfeller unntak fra regelen velges, er interkommunale råd å foretrekke framfor felles råd med eldre. I FFO-sammenheng ser vi stadig oftere at det tas til orde for interkommunalt FFO-samarbeid. Med samme begrunnelse kan det være grunnlag for interkommunale råd for funksjonshemmede.

De kommunale rådene er anbefalt satt sammen av både politikere, kommuneadministrasjon og brukerorganisasjoner, en tredeling FFO har tatt til orde for. Leder og nestleder skal i flg. loven oppnevnes av kommunestyret. I forhold til brukerrepresentasjonen har tidligere retningslinjer foretatt en inndeling av organisasjoner der hovedgruppene syn, hørsel, bevegelseshemmede, utviklingshemmede og skjulte funksjonshemninger er med. FFO har ment at denne inndelingen ikke viser bredden av organisasjoner

fordi gruppen med skjulte funksjonshemninger i antall medlemmer er langt større enn de andre gruppene til sammen. Dermed har de store kronikergruppene og de små organisasjonene med sammensatte lidelser ikke blitt representert godt nok. Både Regjering og Storting har støttet FFO i at det er viktig at valg av organisasjonsrepresentanter sikrer bredde,

og har derfor gått bort fra den tidligere inndelingen. Hensynet til en balansert representasjon tilsier at alle de mange skjulte funksjonsnedsettelsene også må være representert når sammensetning skal etableres.

I likhet med FFO mener Stortinget at en tredeling i sammensetningen av de kommunale rådene er den beste, og at sekretariatsfunksjonen bør forankres ved rådmannskontoret. Disse anbefalingene er likevel ikke tatt inn i lovteksten med utgangspunkt i et ønske om stor lokal valgfrihet. Det er derfor viktig at kommune-FFO følger med i beslutningene som blir tatt og begrunnelsen for disse.

Godt fungerende råd fordrer aktive brukerorganisasjoner. Dette gir FFOs medlemsorganisasjoner og kommune-FFO store utfordringer. Et sterkt FFO er et godt utgangspunkt for at disse rådene skal bli gode råd for mennesker med funksjonshemninger og med kroniske sykdommer.